
mededelingenblad van het **SINT JOZEFKOOR**

JAARGANG 11 no 2

april 2001

Redactie:
Wim van Hugten

Lente

Onder deze titel heb ik eens het volgende aangetroffen:
Klokken luiden, bijen zoemen, vogels fluiten, bloemen geuren.
Veulens hinneken, lammetjes mekkeren, wind en regen ruisen.
Akkers geuren, wilde ganzen gakkten, zonnestralen juichen.
Kalfjes loeien, zwaluwen scheren, wolken suizen, blaadjes
fluisteren en kinderen zingen:
"Wees blij en vrolijk voortaan, want Onze Heer is opgestaan."

Zondag is het Pasen!
Een paar vrouwen gaat bij het graf van Jezus kijken.
Maar het graf van Jezus is leeg!
De vrouwen vertellen het aan Petrus.
Samen met Johannes rent hij naar het graf.....
Inderdaad! Het graf is leeg.

Dat doen wij ook wel eens: een bezoek brengen aan het kerkhof om even stil te staan en te bidden bij het graf van iemand die je dierbaar was. Een moment waarin je meer nog dan gewoonlijk aan degene denkt die je soms zo node mist. Een moment ook van bezinning.

Zou Jezus uit de dood zijn opgestaan?

Wat betekent dit eigenlijk?

Kijk eens om je heen.....

Je ziet dat overal een einde aan komt.

Zelfs de sterkste mens gaat op een dag dood. Je zou dus kunnen zeggen: de dood wint het van iedereen.

Maar Jezus was dood en is weer levend. En Hij belooft aan ons dat ook wij verder leven na de dood!

Herinneren wij ons nog de woorden van de kerstengel die tegen de herders zei: "Heden is u een Redder geboren." ?

Jezus wordt redder genoemd. Hij is het die ons het leven voor altijd geeft.

Daarom is Pasen ook het feest van het leven.

Pasen, het allermooiste feest dat we hebben. Want we weten nu dat Jezus sterker is dan de dood.

Hij is verrezen uit de dood en wij mogen met Hem voor altijd leven bij God thuis.

Wie dit weet, dit gelooft en daar blij om kan zijn, die viert een **ZALIG PASEN!**

Dit is wat ik jullie allen van harte wens.

Theo Bastiaans,
voorzitter.

PASEN: EEN NIEUW BEGIN VOOR ONS ALLEMAAL!

Het begin van de lente illustreert in ons land eigenlijk prachtig de diepe betekenis van Pasen. In de verrijzenis van Jezus vernieuwt God het aangetaste menselijk bestaan. Ons leven wordt vernieuwd, in geestelijke zin, maar ook lichamelijk zoals de schepping. Door de winter stierf alles af, maar nu komt alles weer terug, in volle glorie. Met Pasen leren we, dat dat ook zo geldt voor ons menselijk leven. Sterven is geboren worden voor een nieuw leven...

Ons doopsel is ook een beeld daarvan: In de eerste eeuwen van het christendom daalde men in het water af, als een symbool voor het sterven met Christus. Weer opstaan uit dit water (symbool van sterven, en leven: Omdat water levenbedreigend kan zijn, maar ook leven geeft) betekent opstaan met Christus tot eeuwig leven. De plechtige hernieuwing van de doopbeloften en de besprenkeling ter herinnering aan ons doopsel heeft daarom in de Paaswake een belangrijke plaats. Dit jaar komt daar nog iets belangrijks bij: Een jonge vrouw van 33 zal tijdens de Paaswake het doopsel, vormsel en de H.Communie ontvangen, en treedt zo toe tot onze Kerk. Ik vond het heel bijzonder als priester deze ingroei in het geloof te mogen begeleiden, en te merken hoezeer dit de vreugde in iemands leven kan vergroten. Het maakt onze paasnacht ook wel bijzonder. Wat voor ons een herinnering aan ons doopsel is, zien we nu aan iemand gebeuren. Het

moge ons helpen weer bewust die draad met God op te pakken, en ons te realiseren hoe rijk we eigenlijk zijn dankzij ons geloof en onze band met Christus. Zo door het alledaagse leven heen vergeten we wel eens dat geloven ook met enthousiasme te maken heeft. Ik ben ervan overtuigd dat ook de zang van jullie onze parochie daar in die dagen weer bij helpt. Voor onze dopeling zal haar doopsel en vormsel zo een onvergetelijke gebeurtenis worden. Heel veel dank daarvoor.

De plechtigheden zullen door deze doop niet veel langer worden. Na de afzwering volgt de zalving met olie van de doopleerlingen, en na de vernieuwing van de geloofsbelijdenis volgt de doop. Aansluitend wordt na een kort gebed tot de H.Geest het H.Vormsel gegeven, en daarna (tijdens de besprenkeling) gaat de pasgedoopte met het koor terug naar voren, naar haar plaats in de eerste bank. Zo zijn jullie op de hoogte van het 'hoe-en-wat' en dat lijkt me voor Jos en Theo wel zo gemakkelijk!

Hartelijke groet aan allen, en dank voor de extra inzet. Van harte wens ik jullie een mooi S. Triduum Pachale en Zalig en Vrolijk Pasen!

Pastoor Ard Smulders

ROOSTER

- Za 7 apr rep
- Zo 8 apr Palmzondag (speciaal boekje)
Motet: Ave verum, Elgar
- Do 12 apr Witte Donderdag (speciaal boekje)
18.30 uur repetitie
19.00 uur H. Mis
Motet: Tantum Ergo, Andriessen
- Vr 13 apr Goede Vrijdag (speciaal boekje)
18.30 uur repetitie
19.00 uur viering
Motet: Christus factus est, Anerio
- Za 14 apr rep
Paaszaterdag (speciaal boekje)
20.30 uur Paaswake
- Zo 15 apr Hoogfeest van Pasen
09.00 uur repetitie
09.30 uur H. Mis
Alleluia: Pascha
Sequentia: Victimae
Meerstemmige mis: O Quam Gloriosum, Vittoria
Motet: Since by man, Händel
Na de zegen: Christus is opgestanden
- Za 21 apr rep
- Zo 22 apr 1^e H. Communie – geen gregoriaans!
- Za 28 apr rep
- Zo 29 apr 3^e zondag van Pasen
Alleluia: Oportebat
- Za 5 mei rep

- Zo 6 mei 4^e zondag van Pasen
 Alleluia: Ego
 Mariamotet
- Za 12 mei rep
- Zo 13 mei 5^e zondag van Pasen
 Alleluia: Christus
 Mariamotet
- Za 19 mei rep
- Zo 20 mei 6e zondag van Pasen
 Alleluia: Spiritus Sanctus
 Mariamotet
- Do 24 mei Hemelvaart
 Alleluia: Dominus
 Offertorium: Ascendit
 Mariamotet
- Za 26 mei rep
- Zo 27 mei 7e zondag van Pasen
 Alleluia: Non vos
 Mariamotet
- Za 2 jun rep
- Zo 3 jun Hoogfeest van Pinksteren
 Alleluia: Venit
 Sequentia: Veni Sancte Spiritus
 Meerstemmige mis, nog niet bekend welke
- Za 9 jun rep
- Zo 10 jun Drievuldigheidszondag
Gilden-Mis in de Lambertuskerk i.v.m. Landjuweel
 Juiste tijd volgt nog!
 Introitus: Caritas
 Alleluia: Benedictus
 Vaste gezangen van de VIIIste mis
 Er komt een speciaal boekje met alle gezangen
- Za 16 jun rep
- Zo 17 jun Sacramentsdag
 Alleluia: Caro
 Sequentia: Lauda Sion

- Offertorium: Portas
 Vaste gezangen van de VIIIste mis
- Do 21 jun 16.00 uur: H. Mis van het H. Hart van Jezus in de
 Sint Jan te 's Hertogenbosch
 Introitus: Cogitationes (Graduale blz. 384)
 Graduale: Dulcis
 Alleluia: Tollite
 Offertorium: Improperium
 Communio: Unus
 Psalm: Magnificat
 Slotzang: O Hart van Christus
- Vr 22 jun 12.00 uur Huwelijksmis in de Lambertuskerk
 Za 23 jun rep
 Zo 24 jun Hoogfeest Geboorte H. Johannes de Doper

Om alvast te noteren:

- Za 29 sep Herdenkingsdag 100ste geboortedag Theo Driessen
 Za 20 okt H. Mis en Vespers Vriendenkring Gräfinthal

ONZE JARIGEN

Onze jarigen in april en mei zijn:

9 april	Jan de Bruijn
17 april	Maud Brugmans
25 april	Anne-Marie Klarenbeek
28 april	Mijke Bastiaans
16 mei	Regina Bastiaans
25 mei	Stan Gruijters
28 mei	Gerard Akkermans

Bestuur, dirigenten en leden feliciteren u van harte en wensen u een fijne verjaardag toe.

Antoon Wijnen heeft aan de hand van boeken en tijdschriften het Gregoriaans en de toepassing er van in de liturgie bestudeerd en zijn bevindingen opgeschreven in een reeks van 6 artikelen t.w.:

- de Latijnse Liturgie;
- waar komt het Gregoriaans vandaan?;
- hoe heeft het Gregoriaans zich ontwikkeld?;
- de wortels van het Gregoriaans;
- de geschiedenis van het Gregoriaans en
- de restauratie van het Gregoriaans.

In dit mededelingenblad het eerste artikel van deze reeks: "de Latijnse Liturgie".

DE GREGORIAANSE LITURGIE

Bronvermelding:

"Muziek tussen hemel en aarde"	Helene Nolthenius
"Oud als de weg naar Rome"	Helene Wagenaar – Nolthenius
"Semiologie van het Gregoriaans"	Dom Eugène Cardine O.S.B.
"Introduction a la Paléographie Musicale Gregorienne"	Dom Grégoire M. Suñol O.S.B.
"Grondslagen van het Gregoriaanse rythme"	Dom J. Gajard O.S.B.
"Abdijen in de Lage Landen"	Michel van der Plas
"Historische atlas van het Joodse volk"	Redactie: Eli Barnavi
"Opmaat"	Nederlandse Gregoriusvereniging
"Algemene Muziekgeschiedenis"	Redactie: Prof. Dr. A. Smijers
"Het Gregoriaans"	E. Bruning O.F.M.
"Het Gregoriaans als bron van de Europese muziek"	J.W.N. Valkestijn

De Latijnse liturgie:

Met Helene Nolthenius vraag je jezelf wel eens af: "Hoe is het toch mogelijk dat de kerk tijdens het tweede Vaticaanse concilie zo gemakkelijk een cultuurgoed met een rijke historie en van ongekende schoonheid heeft opgeofferd ten behoeve van de moderne zielzorg?" Zoekt men de oplossing voor een aantal problemen niet te simpel in de introductie van de volkstaal in de liturgie, met als resultaat: einde Latijnse mis met zijn prachtige gregoriaanse gezangen in veel kerken en kloosters? Niets geeft de kerk er voor in de plaats. De lokale kerken moeten maar

voor eigen volksrefreinen zorgen. Is het niet kortzichtig om onder actieve deelname van het volk, want daar gaat het onder andere om, **wel** te verstaan het luisteren naar gewijde teksten maar **niet** het luisteren naar gewijde muziek? Eenvoudige beurtzang in de volkstaal moet er komen zoals in de begintijd van de kerk en dan zul je eens zien. We hebben het gezien: Geen vernieuwende volkszang met goede teksten en muziek, geen volle kerken met enthousiaste (ook jonge) mensen, geen nieuw elan in de liturgische beleving, uitzonderingen (kloosters) daargelaten.

Gelukkig hebben wij in de Sint Jozefkerk de Latijnse liturgie met zijn Gregoriaans kunnen behouden. Daar moeten wij dankbaar voor zijn. Het koor kan zich uitleven in de wisselende, koor en volk in de vaste gezangen en de pastoor in het zingen en verklaren van gewijde teksten als aanbod. Dat is toch ook actieve deelname van alle betrokkenen, zoals het tweede Vaticaanse concilie voor ogen staat. Essentieel is en blijft toch het beleven van de liturgie waarvan de kern is: het naderen tot eenheid met God door eenheid met Christus in de gedaante van brood en wijn. Voor een dergelijk mysterie is niets goed genoeg. Daarom zingen wij zo mooi mogelijk en als wij niet zingen luisteren wij geconcentreerd naar de uitleg van teksten door de pastoor of het mooie orgelspel van onze organist of lezen en bidden wij mee en zijn wij niet bezig met andere dingen waarmee wij onszelf en andere mensen in de kerk tekort doen. Je hoeft het niet altijd eens te zijn met wat er gedaan of gezegd wordt. Je bevindt je in goed gezelschap van vele anderen die dat ook niet waren gelet op het aantal Concilies (ruim 20) dat de Kerk inmiddels achter de rug heeft en dat nog zal volgen. Maar iets moois en waardevols de rug toe keren, lost niets op. Het levende bewijs is er.

Maar wat is dan toch dat Gregoriaans; waar komt het vandaan en wat maakt het zo bijzonder dat je van een verlies, ja zelfs van een verlies van ongekende schoonheid kunt spreken als het verdwijnt? Daarover meer in volgende nummers.

MISSA "O QUAM GLORIOSUM" van T.L. da VITTORIA

Op het hoogfeest van Pasen zullen wij de mis "O Quam Gloriosum" van Tomas Luis da Vittoria (±1548 – 1611) ten gehore brengen.

Allereerst iets over de componist. Vittoria of Victoria werd geboren in de buurt van Avila en kreeg zijn eerste muzikale vorming in Segovia. Toen hij negentien was kreeg hij een beurs van Philips II om in Rome te gaan studeren. Hij verbleef daar tegelijkertijd met Palestrina en heeft zeker diens invloed ondergaan. In 1575 werd hij priester gewijd en in 1578 keerde hij terug naar Spanje. Hij trad in dienst bij Maria de zus van Philips II en weduwe van Maximiliaan II. Maria trok zich op een gegeven moment terug in een klooster en Vittoria volgde haar in 1586. Hij leefde daar tot zijn dood in 1611.

Vittoria componeerde alleen religieuze muziek en zijn oeuvre bestaat uit ongeveer 20 missen, 45 motetten en een groot aantal andere liturgische composities zoals een uitgebreide serie responsories voor de Goede Week. Bovendien componeerde hij een prachtig Requiem.

Vittoria is net als Palestrina, Lassus en Byrd één van de belangrijkste componisten van de late Renaissance. Bij deze componisten staat de expressie van de tekst centraal, de rest van de compositietechniek is hieraan ondergeschikt gemaakt.

De mis "O Quam Gloriosum" is een duidelijk voorbeeld van Renaissance-polyfonie. Dit houdt in dat de vier partijen gelijkwaardig en zelfstandig zijn. Dit in tegenstelling tot de stijl die vanaf de Barok belangrijk wordt, die van de melodie en de begeleiding, waarin sopraan- en basstem het belangrijkste zijn.

Als we deze muziek uitvoeren, is het dus van belang dat alle stemmen even goed hoorbaar zijn. Dit bereiken we door:

- rekening te houden met het woordaccent;
- er voor te zorgen dat als we een zin opbouwen de laagste noten het zachtst, en de hoogste noten het sterkst zijn;
- slotlettergrepen altijd zacht(er) te zingen. Vaak zet immers de volgende partij alweer in met een nieuwe tekst.

Verder zou er nog veel over zuiverheid te zeggen zijn, maar ik zal me beperken tot het feit waarom ik de piano tijdens de repetities zo weinig mogelijk gebruik. In de Renaissance maakte men gebruik van reine, zuivere intervallen. Zo waren octaaf, kwart, kwint en terts zoveel mogelijk rein. Dit was mogelijk omdat er in de composities nog niet veel kruisen en mollen voorkwamen. De piano daarentegen is gelijkzwevend gestemd. Dit is gedaan om in alle kruis- en moltoonarden te kunnen spelen, maar heeft als consequentie dat geen enkele interval helemaal zuiver is. Als we bij het instuderen van de polyfonie de piano zouden gebruiken, komen we heel moeilijk tot een reine stemming (akoestisch gezien!) en daar streven we tenslotte wel naar.

Met nog een paar repetities te gaan rest mij hier te zeggen dat ik het heel leuk vind om deze muziek met jullie te studeren. Jullie bieden me de kans om deze muziek eens een keer uit te voeren, daar waar hij voor geschreven is, namelijk in de liturgie. Hopelijk maken we er muzikaal gezien ook een Hoogfeest van.

Alvast een Zalig Pasen!

Lisinka de Vries-Schuring

Activiteiten van de jeugd

Zoals de meesten van jullie wel weten, is de groep jeugdleden uitgebreid met vier nieuwe meisjes. Zij zijn al twee keer bij een activiteit van de jeugd geweest. Op de filmmiddag hebben zij kennis gemaakt met de anderen en vooral tijdens het sneeuwballengevecht kon je merken dat ze er al echt bijhoren. Het skaten op 30 maart was ook weer erg gezellig en dat belooft nog wat voor de volgende activiteiten.

De eerstvolgende activiteit is op zondag 20 mei. We gaan dan een middag doorbrengen in het bos. Wat we dan allemaal gaan doen blijft nog een verrassing.

Vijf weken daarna, van vrijdag 29 juni t/m dinsdag 2 juli, gaan we op kamp. Dit kamp zal heel bijzonder zijn. Het is namelijk niet alleen het eerste kamp voor vier nieuwe jeugdleden, maar het is ook het eerste tentenkamp voor de hele groep. We hebben hiervoor al een camping uitgezocht, die in een heel mooi gebied ligt. Dit jaar gaan we bovendien niet met auto's naar de locatie, maar met de fiets. We hebben al een thema en een heleboel ideeën voor het programma. We zijn dus al druk bezig geweest met de organisatie en daarbij zijn we ook een aantal problemen tegengekomen. We komen wat kampeerspullen te kort. We zijn nog op zoek naar tenten om in te slapen (2 tot 6 persoons) en een grote tent om met z'n allen in te kunnen zitten. Verder zijn gasstelletjes, waterkannen, klapstoeltjes en tafels altijd van harte welkom. Als er iemand iets heeft wat we mogen gebruiken, geef dat dan zo spoedig mogelijk door aan Mijke.

Groetjes

Leontain, Chantal, Silvère en Mijke

Skaten !!!!!

Vrijdagavond 30 maart was het weer tijd voor een nieuw uitstapje. Dit keer gingen we skaten. Gezellig! Op het begin konden sommigen het nog niet (zoals ik). Aan het einde ging het dan ook een stuk beter. Zoals verwacht was ik degene met het meest aantal gevallen keren (16x). Het viel vergeleken met het schaatsen nogal mee.

Emiel zag allemaal mooie meiden en probeerde ze te verleiden, wat echter niet erg lukte. Later kwam er een dj die het nog iets gezelliger maakte met goeie muziek. Er waren mensen die het goed konden en mensen die het niet goed konden.

Aan het einde gingen we met een ijsje in de hand terug naar Helmond waar iedereen lachend naar huis ging. De meesten vonden het volgens mij wel gezellig. Ik in ieder geval wel.

Groetjes Timo

